

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

9.2.2011

B7-0119/2011

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel
vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2
Toiduainete hinnatõus

**Nirj Deva, James Nicholson, Jan Zahradil, Janusz Wojciechowski, Michal
Tomasz Kamiński**
fraktsiooni ECR nimel

RE\856750ET.doc

PE459.651v01-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon toiduainete hinnatõusu kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 39;
- võttes arvesse 2005. aasta Pariisi deklaratsiooni abi tõhususe kohta ning 2008. aasta Accra tegevuskava;
- võttes arvesse rahvusvahelise arengule suunatud põllumajandusteaduste ja tehnoloogia hindamise institutsiooni (IAASTD) soovitusi 2008. aasta aprillist;
- võttes arvesse ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni (FAO) ning Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsiooni (OECD) avaldatud põllumajanduse väljavaateid aastatel 2008–2017;
- võttes arvesse 16.–18. novembril 2009 Roomas toimunud FAO ülemaailmse toiduga kindlustatuse teemalise tippkohtumise järeldusi ja deklaratsiooni;
- võttes arvesse ÜRO peasekretäri 2010. aasta aruannet ÜRO aastatuhande deklaratsiooni rakendamise kohta;
- võttes arvesse ÜRO Arenguprogrammi aruannet „Üle keskjoone: aastatuhande arengueesmärkide täitmine”, mis avaldati 2010. aasta jaanuaris;
- võttes arvesse ELi ühise põllumajanduspoliitika nn tervisekontrolli reformi tulemusi (20. november 2008);
- võttes arvesse 20.–22. septembril 2010 New Yorgis toimunud aastatuhande arengueesmärkide teemalise ÜRO kõrgetasemelise plenaaristungi tulemusi;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. detsembri 2008. aasta määrust (EÜ) nr 1337/2008, millega luuakse rahastamisvahend kiireks reageerimiseks toiduainete hinnatõusule arengumaades;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 25. oktoobri 2007. aasta resolutsiooni sööda ja toiduainete hinnatõusu kohta ning 22. mai 2008. aasta resolutsiooni toiduainete hinnatõusu kohta ELis ja arengumaades;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 13. jaanuari 2009. aasta resolutsiooni ühise põllumajanduspoliitika ja ülemaailmse toiduainetega kindlustatuse kohta;
- võttes arvesse Euroopa Parlamendi 26. novembri 2009. aasta resolutsiooni ÜRO Toidu- ja Põllumajandusorganisatsiooni tippkohtumise ning toiduainetega kindlustatuse kohta;
- võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,

- A. arvestades, et EL tervikuna ja sealhulgas tema liikmesriigid on endiselt peamine arenguabi rahastaja, andes 2009. aastal 56% kogu maailma abisummast ehk 49 miljardit eurot, ning et ELi valitsuste kinnitatud kollektiivne lubadus on suunata arenguabiks 2010. aastaks 0,56% ja 2015. aastaks 0,7% kogurahvatulust;
- B. arvestades, et Euroopa Liit on jätkuvalt üks peamisi toiduainete tootjaid, kes annab ülemaailmselt 17% nisu, 25% piima, 13% kodulinnuliha, 20% sealiha ja 30% veiseliha kogutoodangust; arvestades, et EL on ka suur põllumajandustoodete importija, kes kaugeltki ei suuda end paljude põllumajandustoormetega ise varustada;
- C. arvestades, et eeldatavalt ületab maailma rahvastik 2050. aastal 9 miljardi piiri ning et ülemaailmne toiduvajadus sama ajaga ilmselt kahekordistub; arvestades, et FAO eeldab, et maailma põllumajandustoodang peab nimetatud ajavahemikus kasvama 70% võrra; see tuleb saavutada vähema vee ja pestitsiidide kuluga ning kliimamuutuse mõjul vähenenud põllumajandusmaaga;
- D. arvestades, et ülemaailmne majanduslangus ning kütuste ja toiduainete hinnatõus on halvendanud toitumistingimusi paljudes arengumaades, eriti vähimarenenud maades, mistõttu on osalt kaotsi läinud viimase kümnendi saavutused vaesuse piiramisel;
- E. arvestades, et kogu maailmas on toiduhinnakriis tõuganud miljonid inimesed nälga ja viletsusse; arvestades, et 2008. aastal põhjustas ülemaailmne toiduainete hinnatõus rahutusi mitmetes arengumaades, näiteks Haitil ja mitmes Aasia piirkonnas; arvestades, et hiljutised rahutuste põhjuseks mitmel pool Põhja-Aafrikas peetakse samuti muret toiduainete hinnatõusu pärast;
- F. arvestades, et 2008. aastal põhjustasid põllumajandustoodete hinnatõusu mitmed struktuursed tegurid, näiteks maailma rahvastiku kasv, sissetulekute kasv kiiresti areneva majandusega riikides, samuti uute turustamisvõimaluste teke ja tööviljakuse kasvu aeglustumine; arvestades, et oma osa oli ka ajutistel teguritel (ebasoodsad ilmastikutingimused, kaubanduspiirangud ja valuutakursside muutused);
- G. arvestades, et paljud arengumaad ei realiseeri oma toiduainete tootmise potentsiaali;
- H. arvestades, et arengumaades takistab põllumajandustoodangu kasvu oluliselt asjaolu, et väikestel põllumajandusettevõtjatel on sageli võimatu saada mikrokreediti, et investeerida seemnearetusse, väetistesse või niisutusmehhanismidesse ning vajalikesse saagikaitsevahenditesse oma saagi kaitsmiseks haiguste ja kahjurite eest, seda mõnikord põhjusel, et maa ei ole nende oma ja seetõttu puudub neil laenutagatis;
- I. arvestades, et kliimamuutuse mõju põllumajandusele, eelkõige saagikuse langus üha korduvate põudade ja veepuuduse või, vastupidi, üleujutuste ja maalihete tõttu, takistab oluliselt põllumajandustootmist ELis ja arengumaades, kes mõlemad kaugeltki ei suuda end mitmete põllumajandustoormetega ise varustada;
- J. arvestades, et jätkusuutmatu põllumajandustegevus, näiteks kontrollimatu metsaraadamine suurendab otseselt tervislike toiduainete tootmiseks vajaliku kvaliteetse haritava maa nappust,

Probleemid ja ELi arengupoliitika

1. rõhutab kogu ELi arengu- ja humanitaarabi puhul usaldusväärse finantsjuhtimise esmatähtsust, mis tagab abi kasutamise seal, kus seda kõige enam vajatakse, eriti seetõttu, et sellise abiküsimuste otsustamise ja otsuste täitmisega seotud Euroopa institutsioonid peavad olema täielikult vastutavad Euroopa kodanike ja maksumaksjate ees;
2. märgib, et pika aja jooksul põllumajandusse ja maaelu arendamisse tehtud liiga väheste investeeringute mõju süvendasid hiljuti veelgi muude tegurite seas toidu-, finants- ja majanduskriisi, ning rõhutab, et olulistele edasiminekuetele vaatamata ei ole senistest pingutustest siiani piisanud aastatuhande arengueesmärkide ja toiduaineteteemalistel ülemaailmsel tippkohtumistel võetud kohustuste täitmiseks; märgib, et selle suundumuse vääramiseks tuleb ühiselt tegutseda;
3. rõhutab vajadust muuta arengumaade, eeskätte vaesemate arengumaade põllumajanduslikele väiketootjatele kättesaadavamaks omandiõigused, mikrokrediit (sealhulgas kohalike toiduainetootjate vajadusi arvestavad mittetulunduslikud mikrokrediidskeemid) ja väetiste hankimine;
4. kutsub ELi ja arengumaid üles eriti avaliku ja erasektori partnerluste ja ühissettevõtete abil arendama ühist võimekust teadusuuringute ja koolituse korraldamiseks selles, mis puudutab säästva põllumajandustootmise meetodeid ja uusi tehnoloogiaid; see peab hõlmama ka toiduainete kogumisel ja ladustamisel lisandväärtuse loomist töötlemise ja pakendamise teel;
5. kutsub ELi liikmesriike ja rahvusvahelist üldsust üles aitama maailma toiduabi programmil lahendada nälja vastu võitlemisel uusi probleeme, mida on põhjustanud kiirelt tõusvad toiduaine- ja naftahinnad, halvad ilmastikuolud ja toiduvarude vähenemine;
6. tervitab ELi loodud 1 miljardi euro suuruse eelarvega toiduainete rahastamisvahendit kiire abi andmiseks aastatel 2009–2011 enam kui 50 prioriteetsel riigil kogu maailmas, kus toiduainehinnad järsult tõusevad, eesmärgiga suurendada kohaliku toiduainete tootmise mahtu ja parandada toiduainetega varustatust, rajada praegu ülisuurte kadude vähendamiseks paremaid ladustamisrajatisi ja tugevdada sellega kohalikke põllumajandustootjate kogukondi; on siiski seisukohal, et toiduainete rahastamisvahendi edasine laiendamine või sellele täiendavate vahendite eraldamine ei peaks toimuma automaatselt, vaid otsustamisel tuleks tugineda sõltumatutele mõjuhinnangutele selle kohta, kui tõhusalt on eraldatud vahendid parandanud toiduainetega varustatust kõigis abi saavates riikides;

Jätkusuutlik toiduainete tootmine ja rahvusvaheline kaubandus

7. märgib, et hiljuti Austraalias Queenslandis toimunud üleujutused, mis hävitasid palju hektareid tootlikku põllumajandusmaad, ning mujal maailmas aset leidnud ilmastikunähtused mõjutavad rängalt maailma tänavust viljasaaki;
8. märgib, et toiduga kindlustatus maailmas on Euroopa Liidu jaoks kõige pakilisem küsimus, ning nõuab koheseid ja järjepidevaid meetmeid ELi kodanike ja kogu maailma toiduga kindlustatuse tagamiseks; peab oluliseks tunnistada kogu maailma

põllumajanduse ja toidukultuuride väärtust; rõhutab, et toit peaks olema tarbijatele kättesaadav mõistliku hinnaga;

9. tunnistab, et praeguste rahvusvaheliste ja piirkondlike kokkulepetega ei ole suudetud turu varustamist ja kaubavahetust normaliseerida, peamiselt seetõttu, et põllumajandussektoris on säilinud märkimisväärsed tõkked rahvusvahelisele kaubandusele, nagu näitavad paljude riikide protektsionistlikud meetmed vastuseks hiljutisele toiduainete hinnatõusule; hiljutine äkiline toiduainete hinnatõus peaks kõigile valitsustele maailmas näitama, et põllumajandustootmist ei saa pidada garanteerituks ning et ebamõistlikud kaubandustõkked kahandavad oluliselt maailma põllumajandustoodetega varustamise tõhusust,
10. võtab murega teadmiseks põllumajanduse tootmissisendite kiireneva hinnatõusu (väetiste, seemnete ja kütuse hinna tõus), mis on üle kandunud tootmiskuludesse, mida ei ole kõigile põllumajandustootjatele (eriti loomakasvatusektoris) võrdselt hüvitatud ja mis on märkimisväärselt kahandanud põllumajandustootjate tulude võimalikku tõusu seoses kõrgemate tooraine- ja toiduhindadega, mis omakorda kahandab stiimuleid tootmise suurendamiseks; on mures selle pärast, et sisendhindade järsk tõus võib vähendada tootmissisendite kasutamist ja seeläbi lõpptoodangut, mis teravdab toidukriisi Euroopas ja mujal maailmas;
11. võtab arvesse asjaolu, et selleks, et toita maailma elanikkonda, mis 2050. aastal eeldatavalt ületab 9 miljardi piiri, peab põllumajandustoodang praegusega võrreldes 70% võrra suurenema, kasutades seejuures vähem maad, vähem vett ja vähem pestitsiide;
12. palub komisjonil avaldada ELi kaubanduspartneritele, näiteks Venemaale survet, et nad vastuseks toiduainehindade tõusule ei rakendaks protektsionistlikke meetmeid;
13. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, liikmesriikidele ning AKV-ELi parlamentaarsele ühisassambleele.